

Vuoden Ympäristörakenne 2024 Espoon Hatsinanpuisto on vihreä keidas keskellä kaupunkia

Dakota Lavento, toimittaja,
Kilpailun tuomariston perustelut
Loci Maisema-arkkitehdit Oy

Espoon Leppävaarassa sijaitseva Hatsinanpuisto voitti Vuoden Ympäristörakenne 2024 -kilpailun. Palkinto myönnetään tunnustuksena ansiokkaasta rakennetun ympäristön suunnittelusta ja toteutuksesta.

Voittajaksi valitussa Hatsinanpuistossa nousi tuomariston mukaan esiin useita keskeisiä vahvuuksia. Puisto vakuutti upeasti toteutettuna ja vahvaimena kokonaisuutena, jossa värimaailma, materiaalivalinnat sekä käytettävyys ja virkistysarvot muodostavat harmonisen ja elämyksellisen ympäristön.

–Puisto tarjoaa elinympäristöjä luonnonkirjolle, tukee elävää lähivihreää urbaanissa ympäristössä ja muotoilee alueelle vahvan, omaleimaisen identiteetin, kuvailee tuomariston puheenjohtaja *Kaisa Koskelin* Maisemasuunnittelijat ry:stä.

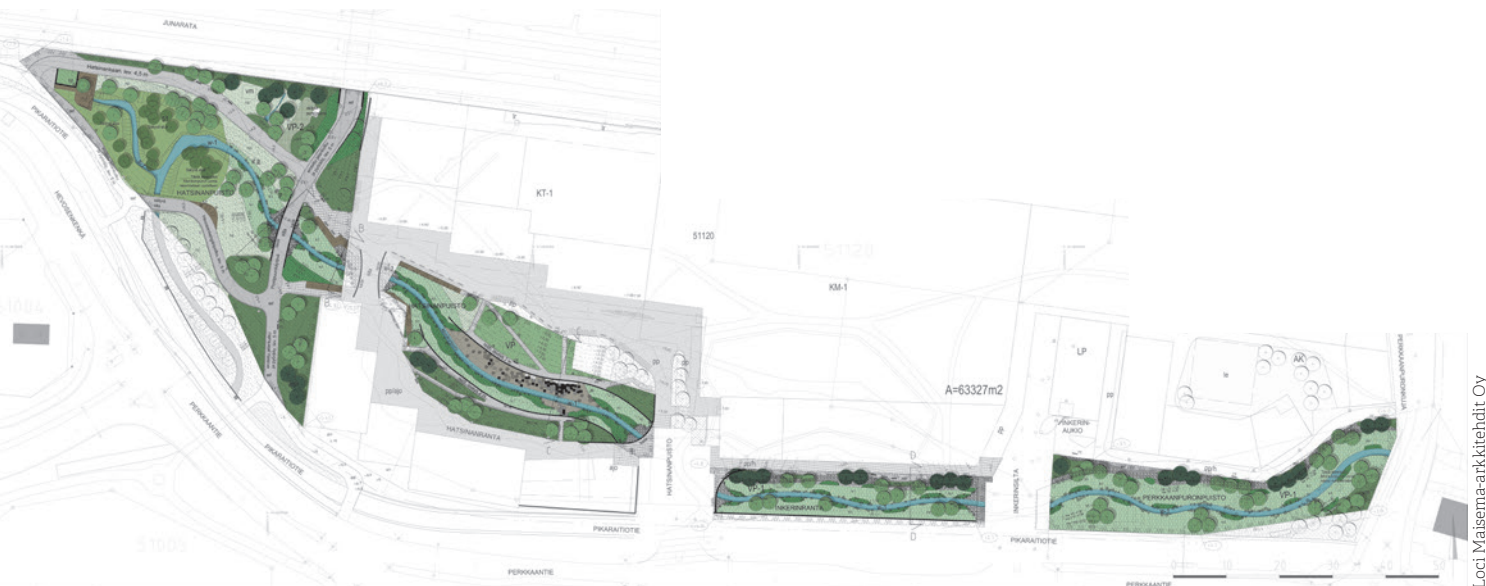
Lisää vihreää kaupunkiin

Hatsinanpuisto sijaitsee reilun 80 000 asukkaan Suur-Leppävaaran alueella Espoossa. Leppävaaran asema on pääkaupunkiseudun kolmanneksi vilkkain joukkoliikenteen solmu-kohta ja puisto sijaitsee sen vieressä. Puisto rajautuu Rantarataan, pikaraitiolinja 15:een, Perkkaantiehen ja Kehä I:een. Hatsinanpuisto toimiikin Leppävaaran asemalta suuntautuvan jalankulun ja pyöräliikenteen porttina Perkaalle ja Vermoon.

Suur-Leppävaaraa rakennetaan edelleen. OOPS-kampuksen ensimmäiset rakennukset

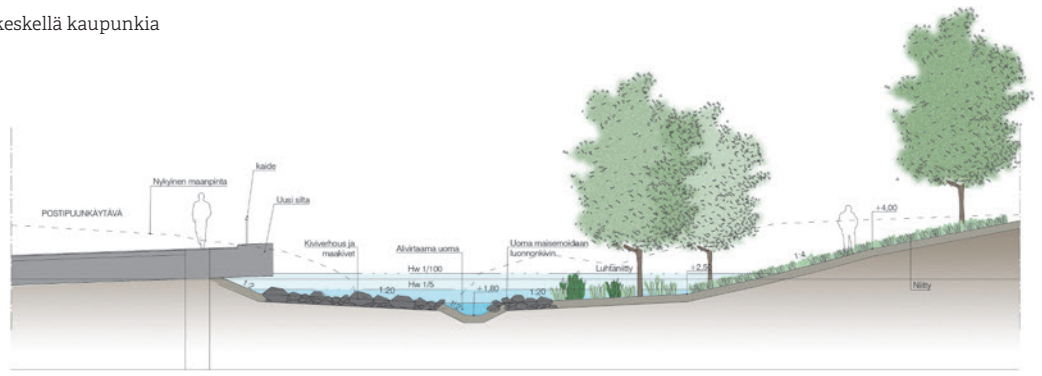
1 Väritetty puistosuunnitelma.

2 Hatsinanpuiston korkeat tukimuurit ja sillat, portaiden sekä terassien perustukset sekä suuri hulevesiputki tonttisillan vieressä terassin alla ovat betonirakenteisia.

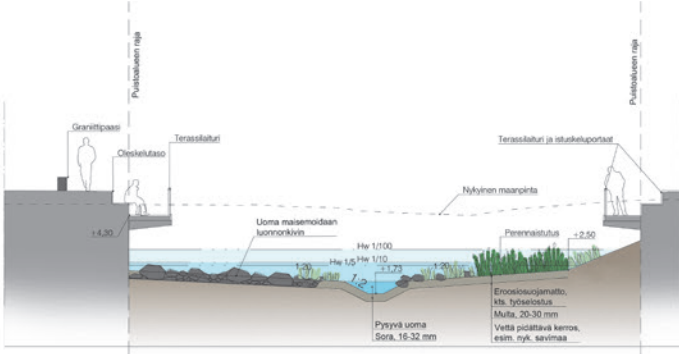

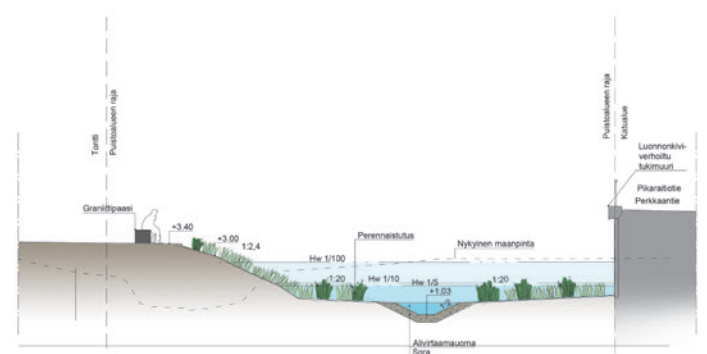

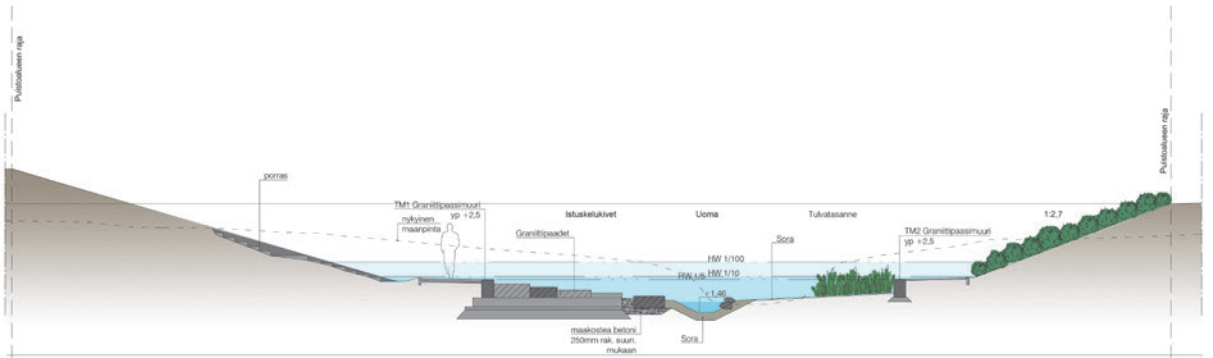
5a Poikkileikkaus A-A

5b Poikkileikkaus B-B

5c Poikkileikkaus D-D

5d Poikkileikkaus C-C

3
4

- 3 Taimen on jo palannut Vermonjoaan kutemaan.
- 4 Hatsinanpuiston kävely- ja pyöräreitit pysyvät kuivina myös tulvatilanteissa, jolloin vesi nousee lähemmäksi kulkijaa.

valmistuivat puiston eri vaiheiden rakentamisen aikana. Ympäristön asukkaat olivat jo pitkään kaivanneet vihreää ja monipuolista ympäristöä sekä parempia pyöräily- ja kävely-yhteyksiä.

Hatsinanpuistosta haluttiin aikaa kestävä ja monimuotoinen, sekä ihmisen että luonnon huomioon ottava ympäristö. Hanke toteuttaa Espoon kaupungin tavoitetta turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta.

Vuonna 2023 valmistunut puisto on muodostunut suosituksi oleskelu- ja tapaamispaikaksi. Se onkin saanut myönteistä palautetta käyttäjiltä.

Uusi uoma taimenille

Tasapainon löytäminen urbaanin asuin- ja toimistoympäristön sekä luonnonympäristön välillä ei uutta puistoa suunniteltaessa ole kovin helppoa. Hatsinanpuiston kohdalla vaikeusastetta nosti Monikonpuro. Uoma ei voinut jäädä entiselle paikalleen, mutta purossa kutevien meritaimenten elinolosuhteet eivät muutoksessa saaneet vaarantua.

–Uoman siirron avulla luotiin tontit toimistoille, liiketiloille ja hotellille ja varmistettiin, että puro sai riittävästi tilaa tulvimiselle, puiston pääsuunnittelija *Pia Kuusiniemi* kertoo.

Suunnittelu tehtiin tarkasti tukemaan meritaimenpopulaation elinympäristöä keskellä rakennettua ympäristöä.

Taimenet ovat tarkkoja uoman suhteen. Se ei saa olla liian jyrkkä ja vettä on oltava aina riittävästi. Tarvitaan varjopaikkoja ja oikeanlaista soraikkoa kutemiseen.

–Teimme suunnittelussa yhteistyötä sidosryhmien sekä virtavesiluonnon ja taimenen elinympäristön asiantuntijoiden kanssa, *Pia Kuusniemi* tarkentaa.

Uoman soraikkojen kunnostaminen on erityisasiantuntemusta vaativaa työtä, jota tekevät mm. virtavesien kunnostuksen aktiivit. Vaelluskala ry. ja Pro Monikonpuro toivat projektiin asiantuntemusta ja osaamista taimenpurojen kunnostukseen.

Uudessa uomassa on eritasoprofiili. Näin varmistetaan, että alivirtaamauomassa on aina vettä ja tulviessa vedellä on tilaa levittäytyä.

6

Uoman siirto- ja rakennustyöt toteutettiin kuivatyönä vesiluvissa määriteltynä ajankohtina. Vettä samentavien töiden tekeminen ajoitettiin kutuaikojen ulkopuolelle.

Kutusora-alueita on myöhemmin hienosäädetty ja sorastusta lisättiin vielä vuonna 2024.

Kalojen, kuten ahvenen, särjen, seipin, salakan, kolmipiikin, kymmenpiikin ja kiiskin lisäksi purossa on myös pohjaeläimistöä, kuten äyriäisiä (purokatkaa), päiväkorentoja, kotiloita ja vesiperhosia. Puroympäristö tarjoaa elinympäristön myös monille linnuille ja hyönteisille. Jopa saukot ovat viihtyneet alueella kesällä. Siirron jälkeen tyypillisen lajiston on havaittu levittäytyminen uusille alueille ja taimenkin on kuitenkin purossa.

Uoman reunassa tontteja tukevat suuret tukimuurit ovat osa puistoa. Muureihin liitettiin aukkiopinnasta lasketut oleskeluterassit, joiden suojakaiteiden avulla myötä vältyttiin uoman aitaamiselta. Puuterassit tarjoavat paikan oleskeluun ja puron seuraamiseen jopa tulvien aikana, kun vesi nousee laitureihin asti. Laiturit on valaistu, ja niiden luoma hehku korostaa puiston vehreyttä pimeällä.

Kestäviä betonirakenteita

Kaikki korkeat tukimuurit ja sillat, portaiden sekä terassien perustukset sekä suuri hulevesiputki tonttisillan vieressä terassin alla ovat betonirakenteisia.

Tukimuurit käsiteltiin tummiksi. Pintakäsittelyä edeltävä betonipinnan puhdistus tuli tehdä kemikaaleja käyttämättä, koska viereiseen Monikonpuroon ei luonnollisestikaan saanut päästää mitään kemikaaleja.

Puistorakenteet on kytketty kampukseen julkisivujen värimaailman kautta.

Betoni saatiin halutun väriseksi sekä vettä että liikenteen tuottamaa likaa hylkivällä Faceal Color -tuotteella. Töhryjä vasten pinnat on suojattu tärkkelyksestä valmistetulla PSS20- suoja-aineella. Pintakäsittelystä vastasi Uudenmaan Pintasuojaus Ky.

Virtaava vesi aiheuttaa voimakasta eroosiota ja sitä puroympäristön suunnittelussa koitettiin ehkäistä luonnonprosesseja imitoimalla. Esimerkiksi uoman askelkivet lepäävät alustalla omalla painollaan. –Aluksi muutama kivi joutui virtaan ja ne siirrettiin kauemmas

6 Hatsinanpuistoon valitut kotimaiset kasvit selviävät niin kuivista kausista kuin tulvimisestakin.

7 Kaikki puiston korkeat tukimuurit, sillat, portaiden sekä terassien perustukset toteutettiin betonista.

8 Virtaava vesi aiheuttaa voimakasta eroosiota ja sitä puroympäristön suunnittelussa koitettiin ehkäistä luonnonprosesseja imitoimalla. Ensimmäisen tulvan aikaan vapaasti perustetut paadet reagoivat veden virtaukseen, mutta sen jälkeen kivet ovat asettuneet osaksi uomaa.

7

8

Loci Maisema-arkkitehdit Oy

Pia Suiikki / Rudus Oy

9

10

alivirtaamauman reunasta. Nyt kivet ovat jo asettuneet, Pia Kuusniemi sanoo.

Tulvivat oleskelutasanteet asennettiin muuria vasten ja tehtiin kiinteillä saumoilla, jotta kiveys kestää tulvimisen.

Materiaaliksi haluttiin vedenkestävä materiaali, tässä tapauksessa kotimainen luonnonkivi.

Aukiomaiset kävely- ja pyöräreitit sijoitettiin niin, että ne pysyvät kuivina myös tulvatilanteissa, mutta oleskelualueet saavat ajoittain jäädä tulvaveden alle. Tulva-aikoina vesi nousee lähemmäksi reittejä ja kulkijaa.

Uudet kevyen liikenteen väylät parantavat jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä ja turvallisuutta. Hatsinankaaren kiveysaihe jatkuu toimistotalon eteen.

Puistossa on pääasiassa luonnonkiveystä, mutta myös betonikiveä. Betoni- ja luonnonkivien koko, ladonta ja värityys on yhteneväinen jatkuen puistosta tontille. Loci maisema-arkkitehdit suunnittelivat sekä puiston että tontin kiveyksen väri- ja muokkeineen. Betonikiveksi on suunnitelmassa määritetty Rudus Kartanonoppa 138×138×80 mm värit Kulo, Kuru ja Autere. Puistosta löytyy myös 80 mm:n pak-suista mustaa Ruduksen Louhikiveä,

Luonnonkivet on asennettu betonin varaan ja saumattu betonimärkäsaumauksella.

Vuoden Ympäristörakenne

Vuoden Ympäristörakenne -palkinto julkaistiin Viherpäivien ViherGaalassa 5.2.2025.

Kilpailu on nostanut esille esimerkillisiä ympäristökohteita jo vuodesta 1992. Kilpailun järjestävät ja palkinnon myöntävät Betoniteollisuus ry, Kivi ry ja Viherympäristöliitto ry. Järjestäjätahojen lisäksi kilpailun tuomaristoon kuuluvat edustajat Suomen Arkkitehtiliitosta, ympäristöministeriöstä, Suomen Maisema-arkkitehtiliitosta, Viher- ja ympäristörakentajat ry:stä, Maisemasuunnittelijat ry:stä sekä lehdistöstä. •

9 Aseman ja kampuksen yhdistävä reitti on päällystetty kotimaisella luonnonkivellä, jossa kolmivärinen kivikuvio ohjaa kulkua ja rytmittää kävelyn sekä pyöräilyn alueita.

10 Hatsinanpuistosta löytyy kotimaista luonnonkiviä ja betonikivipäällysteitä.

11 Hatsinanpuisto sijaitsee reilun 80 000 asukkaan Suur-Leppävaaran alueella Espoossa.

11

Hatsinanpuisto, Espoo

Sijainti: Espoo, osoitteet: Hevosenkentä 1, Hatsinanpuisto 12, Hatsinanpuisto 1 ja Perkkäänpuuronkuja 2

Tilaja: Espoon kaupunki ja NCC Property Development Oy

Suunnittelijat: Loci Maisema-arkkitehdit Oy, A-insinöörit Oy, Ramboll Finland Oy, WSP Finland Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy
Rakentajat: VRJ Etelä-Suomi Oy, Skanska Infra Oy, Graniittirakennus Kallio Oy

Betonirakenteet:

Tukimuurin silta ja alikulkusillan levennys 2016, GRK, valmisbetonitoimitukset Rudus Oy. Vesihuollon rakentaminen, suuri hulevesiputki ja tukimuuri vuonna 2019, GRK, valmisbetonitoimitukset Rudus Oy.

Vuoden 2021 siltatyöt ja tukimuurit Skanska Oy, valmisbetoni Ruskon Betoni Oy
Pintaurakka 2023 VRJ, mm. portaat, oleskelulaiturit, kiveykset, valmisbetoni Lujabetoni Oy. Alueella on myös käytetty betonisia kaivoja, putkia, rumpuja, kaiteiden perustuksia ja maakostea betonia.

Betonikivet: Rudus Kartanonoppa 138×138×80 mm värit Kulo, Kuru ja Autere. Ruduksen Louhikivi 80 mm, musta.

Hatsinanpuisto Park in Espoo provides a green oasis in city centre

The Hatsinanpuisto Park in the Leppävaara area of Espoo won the Environmental Structure of the Year 2024 Award. The Award is given in recognition of high-standard planning and implementation of the built-up environment.

With Hatsinanpuisto Park, the objective was to create a time-proof and diverse environment where both people and nature are valued. The Park project fulfils the goal of the City of Espoo to secure and increase natural diversity.

Completed in 2023, the Park has become a popular venue for lounging and meeting friends and also offers good cycling and walking routes.

The Monikonpuro brook and the habitats near the brook were paid special attention in designing the park, which called for precise cooperation between different experts. It also had to be ensured that the living conditions of sea-trout which spawn in the brook would not be affected.

By moving the course of the brook, plots could be created for offices, commercial facilities and a hotel while ensuring sufficient flooding space for the brook.

Durable concrete structures and natural stone that can withstand the erosion caused

by flowing water have been used in the park. All the tall retaining walls and bridges, the foundations of staircases and terraces as well as the large rainwater run-off pipe under the terrace beside the bridge to the property are concrete structures.

